

Informatieblad voor buitenlandse gevangenen in Nederland

WOTS

Straf uitzitten in een ander land dan Nederland?

Het is belangrijk dat u na uw gevangenisstraf goed terugkeert in de maatschappij. Dan is de kans namelijk kleiner dat u opnieuw de fout ingaat. Bent u in Nederland door de rechter veroordeeld en zit u hier een straf uit terwijl u met een ander land meer binding hebt? Dan is het onder voorwaarden mogelijk om de Nederlandse gevangenisstraf in dat andere land te ondergaan. Dat heet strafoverdracht. In dit informatieblad kunt u lezen hoe strafoverdracht volgens de Wots werkt.

Wat is de Wots?

Wots betekent: Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen. De Wots regelt de strafoverdracht tussen Nederland en landen buiten de Europese Unie (EU). Het doel van die strafoverdracht is een goede terugkeer in de maatschappij, in het land waar u binding mee hebt. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid is verantwoordelijk voor de strafoverdracht. De afdeling Internationale Overdracht Strafvonnissen (IOS) van de Dienst Justitiële Inrichtingen - dit is een onderdeel van het ministerie - voert de wetten voor strafoverdracht uit.

Het andere land

Het land waarmee u meer binding hebt kan zijn het land waarvan u de nationaliteit hebt en/of het land waarmee u op een andere manier binding hebt.

Voorwaarden voor de Wots

In de Wots staan voorwaarden voor de strafoverdracht. Strafoverdracht kan alleen als u en het andere land aan alle voorwaarden voldoen. De voorwaarden zijn:

1) Verdrag

Er moet een verdrag voor strafoverdracht zijn tussen Nederland en het andere land. Dat geldt voor:

- landen buiten de EU die het Verdrag Overbrenging Gevonniste Personen (VOGP) hebben getekend;
- andere landen buiten de EU waar Nederland een apart verdrag mee heeft;
- landen binnen de EU die de Europese regels voor strafoverdracht niet hebben omgezet in een eigen wet.

In het landenoverzicht strafoverdracht op www.dji.nl kunt u zien welke landen zijn aangesloten bij het VOGP en met welke landen Nederland een apart verdrag heeft voor strafoverdracht.

2) Vrijheidsbenemende sanctie

U bent in Nederland veroordeeld tot een gevangenisstraf of vrijheidsbenemende maatregel.

3) Vonnis is onherroepelijk

Uw Nederlandse strafprocedure is afgerond. U kunt hier ook niet meer in hoger beroep gaan.

4) Voldoende strafrestant

Het doel van strafoverdracht is dat u goed terugkeert in de maatschappij. Dat heet resocialisatie. Voor een succesvolle resocialisatie moet u voldoende straf over hebben na de overdracht aan het andere land.

5) Voldoende binding

U moet voldoende binding hebben met het andere land. Bijvoorbeeld door uw nationaliteit, een recent woonadres of omdat u daar familie hebt.

6) U bent akkoord

U stemt in met de strafoverdracht.

7) Ook in het andere land strafbaar

U bent veroordeeld voor een feit dat in het andere land ook strafbaar is.

8) Beide landen akkoord

Nederland en het land waar u naar toe gaat zijn allebei akkoord met de strafoverdracht.

Wots-procedure

Stap 1: Aanvraag strafoverdracht

De Wots-procedure kan op verschillende manieren starten. Een van de mogelijkheden is dat u zelf aangeeft dat u uw straf in een ander land wilt uitzitten. Dit doet u door het formulier [verklaring over strafoverdracht](#) in te vullen en naar IOS te sturen. U kunt hierover spreken met uw casemanager in de gevangenis. Deze kan u helpen bij het invullen van de verklaring en het versturen naar IOS.

Daarnaast kan IOS zelf een Wots-procedure in gang zetten met als doel uw resocialisatie in het andere land.

Stap 2: Toetsing voorwaarden

IOS controleert of aan de voorwaarden voor strafoverdracht wordt voldaan. Ook vraagt IOS advies over uw strafoverdracht aan het Openbaar Ministerie. Het Openbaar Ministerie houdt in het advies onder andere rekening met de gevolgen van het gepleegde misdrijf op de samenleving en eventueel nog tegen u lopende strafrechtelijke onderzoeken.

Stap 3: Besluit wel of geen overdracht

Als aan de voorwaarden is voldaan en het Openbaar Ministerie heeft geen bezwaar tegen uw strafoverdracht, beslist IOS namens de minister om uw straf over te dragen aan het andere land. U krijgt dan een brief van IOS waarin staat dat uw straf wordt overgedragen.

Als het Openbaar Ministerie wel bezwaar heeft tegen uw strafoverdracht, dan stopt uw Wots-procedure. IOS stuurt dan geen verzoek tot strafoverdracht aan het andere land. Tegen dit besluit kunt u geen bezwaar maken.

Stap 4: Bezwaar maken

Heeft IOS besloten dat uw straf wordt overgedragen aan een ander land, maar u wilt dat niet? Dan kunt u daar bezwaar tegen maken. Dat kan door een brief te sturen naar de rechtbank die of het gerechtshof dat de definitieve straf heeft opgelegd. In die brief legt u uit waarom u het niet eens bent met strafoverdracht aan een ander land. De rechtbank/het gerechtshof behandelt uw bezwaarschrift en oordeelt of de Wots-procedure wel of niet kan doorgaan.

Stap 5: Verzoek tot strafoverdracht

Maakt u geen bezwaar of vindt de rechtbank/het gerechtshof dat IOS een juist besluit tot strafoverdracht heeft genomen? Dan verstuurt IOS het verzoek tot strafoverdracht naar de autoriteiten van het andere land. U krijgt hierover een brief van IOS.

Stap 6: Besluit van het andere land

Gaat het andere land akkoord met de strafoverdracht? Dan moet dat land aan Nederland een voorstel doen met de voorwaarden voor overdracht van uw straf. En u gaat nog naar de rechter-commissaris om een verklaring af te leggen over uw strafoverdracht. Als het andere land niet akkoord gaat met strafoverdracht, stopt de Wots-procedure. U ontvangt altijd een brief van IOS over het besluit van het andere land.

Stap 7: Verklaring voor de rechter-commissaris

De rechter-commissaris vraagt wat u van de strafoverdracht vindt en waarom u deze wel of niet wilt. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Stap 8: Nederland akkoord met strafoverdracht

IOS beoordeelt de voorwaarden van het andere land voor de strafoverdracht. Als IOS het met die voorwaarden eens is, dan gaat IOS definitief akkoord met uw strafoverdracht.

Stap 9: Vervoer

Het andere land regelt uw vervoer naar dat land en brengt u daar naar de gevangenis.

Verder belangrijk om te weten

Voortzetting of omzetting van de straf

Er zijn twee mogelijke procedures: voortzetting of omzetting van de straf. Nederland en het andere land bepalen samen welke procedure voor u geldt.

1. Omzetting van de straf: het andere land verandert uw Nederlandse straf in de straf die u in dat land zou hebben gekregen. Nederland moet het hier wel mee eens zijn.
2. Voorzetting van de straf: de straf die u in Nederland hebt gekregen, blijft hetzelfde in het andere land. Er zijn twee uitzonderingen:
 - als u in Nederland een straf hebt gekregen die hoger is dan de maximumstraf voor hetzelfde misdrijf in het andere land, dan wordt uw straf aangepast naar de strafmaximum van het andere land;
 - als uw Nederlandse maatregel in het andere land niet bestaat, krijgt u bij overdracht een vergelijkbare maatregel volgens het recht van het andere land.

De uitvoering van de straf vindt plaats volgens het recht van het andere land. Dit betekent dat de regels van dat andere land voor u gaan gelden. Dat is ook zo bij de regeling voor de voorwaardelijke of vervroegde invrijheidstelling.

Strafoverdracht zonder uw instemming

De strafoverdracht kan soms ook doorgaan als u het er niet mee eens bent. Dit geldt bijvoorbeeld als u in Nederland ongewenst bent verklaard en u Nederland moet verlaten. Dan wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid van de Wots en daarna naar eventuele andere regelingen.

Termijn

Het doorlopen van de procedure van strafoverdracht kost tijd. Er zijn geen wettelijke termijnen vastgesteld.

Contactgegevens IOS

Telefoon

Onze informatielijn is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 09:00 uur en 12:00 uur op telefoonnummer 00 31 8807 25 963. Ook uw advocaat kan dit nummer bellen.

Postadres

Dienst Justitiële Inrichtingen
Directie Individuele Zaken/Internationale Overdracht Strafvonnissen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Colofon

Dit informatieblad is een publicatie van:
Dienst Justitiële Inrichtingen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend.
DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten in dit informatieblad.

© Dienst Justitiële Inrichtingen, maart 2026